

Unkarin valkoisen terrorin kauhantöitä.

UNKARIN VALLANKOMOUS

(Jatkoa edelliseen numeroon.)

Maaseutu ja kaupunki.

Työväenvallan pysyväisyyteen vaikuttaa maaseutu ratkaisevasti. Maatalouskysymys on ratkaistava olevien olojen perustalla. Unkari on tyypillinen suurviljelysmaa. Maalaisväestön suuri enemmistö on tilattomia palkkalaisia ja kääpiötilanhaltijoita. Yhteiskunnalliset suhteet siis vallankumouspolitiikalle edulliset. Ja kun teollisuusväestö muodostaa vain pienen osan kansaa, on työväenliikkeelle maalais- ja kaupunkiköyhälistön läheinen yhteys oleellinen.

Sosialidemokratia ei osannut lähentää toisiinsa teollisuuden ja maatalouden työväkeä. Maatyöväen liitto kyllä järjestettiin ja kuului siihen joku tuhat jäsentä, mutta sitä oli ammattijärjestön varoilla alituisen tuettava. Palkkataisteluita oli, jopa kerran kohosi huomattava yleisliikekin, mutta sosialidemokratia ei kyennyt sitä kiinnittämään itseensä. Sillä ei näet ollut maatalousohjelmaa eikä se pyrkinyt maatalouskysymystä

ajattelemaan kumoukselliselta kannalta käsin. Porvarispuolueet kyllä kalastivat maalaisia maanjakolupauksilla. Tahtoivat lisätä pienomistajaluokkaa, sillä sen pienuus pelotti porvareita. Sosialidemokratinen puolue hapuili. Se ei jaksanut ottaa kysymystä perin pohjin keskusteltavaksi eikä laatia ohjelmaa. Vain silloin kun Saksassa keskusteltiin kysymyksestä: suur- vai pienviljelys? seurattiin sitä teoreettisena kysymyksenä Unkarissakin. Mutta sitä ei käsitetty, että sen kysymyksen oikein asettamisesta riippui maalais- ja kaupunkilaistyöväen yhteys, s. o. koko työväen valtakysymys.

Puoluehan pyrki asiain demokratiseen ratkaisuun, "kasvamaan sisään sosialismiin". Kysymys tuli täten parlamenttaariseksi. Maatyöväen järjestökin laajennettiin pientalonpojat käsittäväksi. Se tehtiin kansalliskokouksen vaaleja varten. Täten tylsytettiin sen järjestön luokkataistelukärkeä. Sen ohjelmaksi tuli: korkea omaisuusvero, joka oli suoritettava luovuttamalla maata; lopusta pakkoluovutettava osa, vaihdellen

TIE VAPAUTEEN

200—1000 "ikeeseen" (joch—4316m2), s. o. 86—431.6 ha; maanomsitajille taataan pakkoluovutetusta maasta täysi korko ensi sukupolvelle ja puolet toiselle; tämä maa annetaan osuuskunnille tai yksityisille viljelijöille, ja valtiolle varataan vuokravero.

Se oli kommunistien ohjelmalausunto silloin, mutta neuvosto äänesti sos.-dem. puolesta. Hallituspuolueitten ristiriitain takia ei maatalouskysymys päässyt pitkällekkään, kun työväen vallanotto tapahtui. Unkarin työväki oli siis edullisemmassa asemassa kuin Venäjän, jossa sen valtaan tullessa maitten jako oli parhaillaan käynnissä.

Neuvostohallituksessa pelottelivat sosialidemokratit kovin talonpoikain vastakumouksella ja varoittivat kommunistisesta ohjelmasta. Päätökseksi tuli, että vain 100 "ikeen" (43 ha) yli olevat tilat yhteiskunnallistutettiin. Asia luistikin hyvin. Pian olivat tilat työväen hallussa ja teknillisiä toimitsijoita, agronomeja y. m. kyllin. Sosialisoidut tilat luovuttivat kaupungeille ja teollisuustyöväelle riittävästi elintarpeita; talonpojat ei yhtään. Haittaa oli vain siitä, että kun suurtiloilla viljeltiin viljaa ja harjoitettiin karjataloutta, talonpojat

sen sijaan olivat tuottaneet vihanneksia ja siipikarjan tuotteita, niin puuttui viimeksimainituista. Talonpojat eivät edes myyneet muuta kuin tavaraa vastaan ja sitä kantoi niille porvaristo. Samalla pelotteli niitä pakkoluovutuksella ja yllytti työväkeä vastaan.

Kaupunkien elintarpeitten jakelu ei kyläkään ollut loistava, mutta mukiinmenevä. Aina parempi kuin 1915 ja 1917, jolloin jonot saivat seistä talviöitäkin läpeensä. Se ainakin näytettiin, että olevat varastot jaettiin rehellisesti (luokkakortteja ei ennätetty vielä toteuttaa). Vastakumouksen voitettua, kun hallit tyhjenivät ja rikkaiden kaupungit täyttyivät, ymmärsi köyhälistö eron.

Puolinaisen maatalouspolitiikan seurauksena oli siis se, että kaupungin ja maaseudun työväen liitto ei vielä tullut kyllin lujaksi. Sen sijaan pääsivät porvarit ja isomat talonpojat liittoutumaan. Vastakumous antoi suurtilat taas omistajille ja köyhälistö painettiin takaisin orjuuteen, josta se oli 133 päivää ollut vapaana. Mutta luokkataistelu istutettiin maaseudulle ja sen köyhälistö odottaa uutta tilaisuutta.

(Jatkoa seuraavassa num.)

